

Človek je najhuji jelenov sovražnik. Lovi ga in strelja zaradi mesa, kože, dlake in rogovja. Razven človeka preži nanj tudi volk, ris in časi tudi medved.

Mladega jelena človek prav lahko ukroti; kmalu se udomači in nauči vsa-keršnih umetelnosti kakor konj. Jelena je tudi možno naučiti, da vozi. Pripoveduje se, da se je poljski kralj Avgust I. vozaril z osmimi jeleni in tudi o glasovitem Marmontu, ki je bil pod francoskim cesarjem Napoleonom I. poglavar v Ljubljani, pripoveduje se, da je pred svojo kočijo jelene zaprezal.

Voda.

Brez vode bila bi naša zemlja žalostna pustinja, v katerej ne bi rastla nobena rastlina, pa tudi ljudje in živali ne bi mogle živeti. In ker je voda tako potrebna, ustvaril jo je ljubi Bog v velikej množini. V potocih in rekah se pretaka v neizmerno morje; v podobi sopare se vzdiga v zrak, v podobi róse kropi rastline in večkrat se kot dež razlije po suhej zemlji, da jo okrepi k novemu življenju. Voda se nabira v gorah ter dela studence, ki se zbirajo v potoke, potoki pa se zbirajo v reke in veletoke, ki se potem večinoma izlivajo v morje ali vsaj v kako morju podobno jezero. Kakor kri po človeškem telesu, takó se pretaka voda po vsej zemlji in morje bi lahko imenovali studenec vseh studencev, veliko vodno shrambo to je: shrambo potokov, rek in veletokov.

Malo ne tri četrtnine površja naše zemlje pokriva morje in veletoki, jezera in močvirja se nahajajo po vseh delih svetá bodi si vže v večjem ali manjšem številu. In ta dobrodejni dar božji, po katerem koprne ljudje in živali ne dohaja nam kakor zrak, ki ga sôpemo váse, da-si nam je čista hladna voda tako potrebna kakor zrak. Ljudje si morajo vodo napeljevati v vodnjake, ako hočejo da jim ne izmanjka dobre pijače, ki je za človeško zdravje mnogo boljša nego li vino, pivo in druge take stvari. — Živali si morajo vodo večkrat v kakej daljavi z velikim trudom poiskati, ako hočejo, da ne poginejo žeje; zato pa je Bog dal pticam peroti a drugim živalim, ki hodijo po suhej zemlji, močne noge, da si poiščejo vsega, česar jim je treba v življenje.

Vse drugače je to pri rastlinah, ki ne morejo z mesta, da bi si poiskale vode; čakati morajo, dokler jim ne pride sama v podobi dežja. In rastlinam je voda še potrebnejša, kakor živalim. Živali dobé vže v hrani nekoliko sóka, ki jim ugaša žejo, kakor na pr. ptice ujede v svežem mesu in krvi ugrabljenih živali; goveda in druga domača živina v sočnatih rastlinah, ki so jim v živež ali krmo. Rastlinam pa voda ni samó dodatek k živežu, nego voda jim je pglavitni del živeža, ker brez vode bi ne mogle rasti. Zato pa je ljubi Bog napravil takó, da rastline dobivajo potrebno vodo ne samo po koreninah iz mokrotne zemlje, nego tudi po listji iz zraka. Kjer koli vidite lepe zelene gozde in bujno zeleno travo, ondu je izvestno mnogo studencev in potokov, ondu tudi po večkrat dežuje.

Rastline, ki si svojega živeža ne morejo poiskati, ki ga le po koreninah dobivajo iz zemlje, pričajo nam, kako je ljubi Bog modro ves svet ustvaril in kako po očetovsko skrbi za vse svoje stvari.

